

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

CONSTRUINT INSTRUMENTS PER A L'AVALUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA TRANSVERSAL DE TREBALL EN EQUIP

- Solé Català, Marina

Universitat de Barcelona

Departament d'Economia Pública, Economia Política i Economia Espanyola, Facultat d'Economia i Empresa

Av. Diagonal, 690. 08034 Barcelona, Espanya

marinasole@ub.edu

- Medir Tejado, Lluís

Universitat de Barcelona

Departament Dret Constitucional i Ciència Política, Facultat de Dret

Av. Diagonal, 684. 08034 Barcelona, Espanya

lluismedir@ub.edu

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

1. RESUM:

La comunicació descriu el procés de construcció d'instruments d'avaluació per interpretar l'assoliment de la competència transversal de treball en equip en el Grau de Gestió i Administració Pública. Un cop definida la competència i planificat el seu desplegament, s'ha dut a terme una prova pilot per avaluar la competència mitjançant l'ús d'uns qüestionaris. L'objectiu és donar a conèixer el procediment que s'ha seguit i reflexionar sobre els primers resultats obtinguts, amb la finalitat de poder avançar en la construcció d'unes eines adequades d'avaluació competencial.

2. ABSTRACT:

The communication is aimed to describe the construction process of a valid evaluation tool to understand the level of achievement on the transversal competence of team working, on the Public Administration and Management Degree. Once the competence has been defined and the implementation in courses has also been done, we organized a pilot work analysis based on creating questionnaires. The main objective of this communication is to make public the process we had followed and to discuss over the main results we obtained. Finally, our work will tend to advance in the construction of adequate tools to evaluate such competence.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

3. PARAULES CLAU: instruments d'avaluació; treball en equip; competències transversals

KEYWORDS: evaluation tools, team working, transversal competences

4. ÀREA DE CONEIXEMENT: Indicar l'àrea a la que correspon el contingut de la proposta:

- Ciències Socials i Jurídiques

5. ÀMBIT TEMÀTIC DEL CONGRÉS: Indicar l'àmbit temàtic al que es proposa adscriure la comunicació:

- Innovació en l'ensenyament superior

6. MODALITAT DE PRESENTACIÓ:

- Comunicació oral

7. DESENVOLUPAMENT:

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

a) Objectius

La comunicació pretén assolir tres grans objectius. En primer lloc, presentar el projecte que s'està desenvolupant a l'ensenyament de Gestió i Administració Pública de la UB per implantar i avaluar la competència transversal de treball en equip. En segon lloc, descriure el procés seguit per construir unes primeres eines d'avaluació i presentar els resultats obtinguts arran de la primera experiència pilot d'aplicació d'aquestes eines. Finalment, reflexionar sobre l'adequació i la utilitat de les eines elaborades i concloure sobre els aspectes susceptibles de millora amb vistes a la modificació de les eines d'avaluació que han de ser aplicades en el curs 2011-2012.

b) Descripció del treball

Primer objectiu: presentació del projecte

Es presenta a continuació el projecte aprovat en la convocatòria REDICE10 amb el títol *Disseny, aplicació i valoració d'instruments per avaluar la competència de treball en equip*.

El projecte s'emmarca en el procés d'implantació dels nous graus, que comporta la necessitat de desenvolupar i avaluar les competències transversals, a més de les específiques. Des del Grup d'Innovació Docent vinculat a l'ensenyament de Gestió i Administració Pública (GID-GAP) s'està treballant, amb col·laboració amb el Consell d'Estudis de l'ensenyament, per contribuir a la planificació, desenvolupament i avaluació de les competències transversals definides per la UB i incorporades a la memòria de grau. La primera competència abordada ha estat la de treball en equip, amb la voluntat d'establir una metodologia de treball que, un cop validada, es pugui aplicar per al desplegament i avaluació de la resta de competències transversals.

En aquest sentit, en la convocatòria de 2009 de projectes de millora i innovació docent de l'AGAUR, es va rebre un ajut per dur a terme un estudi que tenia els següents objectius: 1) definir el contingut de la competència de treball en equip; 2) descriure i valorar les experiències prèvies de treball en equip a la diplomatura de GAP i al grau que es va

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

començar a implantar en el curs 2009-2010; 3) elaborar dos protocols, l'un adreçat al professorat i l'altre adreçat a l'alumnat, per orientar a uns i altres sobre el desenvolupament de la competència.

Pel que fa als resultats d'aquest primer projecte, voldríem destacar l'acord assolit respecte de la definició de la competència de treball en equip, per a la qual s'estableixen tres nivells de desenvolupament, definits amb caràcter progressiu, fins que s'arriba a saber treballar de manera col·laborativa. Per a cada nivell es descriuen uns resultats d'aprenentatge i unes evidències que han de permetre mesurar-ne el grau d'assoliment.

També és remarcable l'elaboració d'un document adreçat al professorat, per ajudar-lo a planificar desenvolupar i avaluar el treball en equip en el marc de la seva matèria; i d'un document concebut per als estudiants, que conté un seguit de consideracions que els han de ser d'utilitat quan es tracta de posar-se a treballar amb d'altres estudiants. Igualment, es van construir unes rúbriques per a l'avaluació de la competència.¹

Arribat aquest punt el projecte REDICE posterior s'ha proposat avançar en la planificació de la competència i en la creació d'eines d'avaluació, establint els següents *objectius*:

- Determinar les assignatures del grau implicades en el desenvolupament de cadascun dels nivells competencials establerts i establir mecanismes per a la coordinació del professorat i el seguiment de les actuacions docents.
- Dissenyar instruments d'avaluació de la competència transversal treball en equip.
- Fer el seguiment de l'aplicació dels instruments d'avaluació dissenyats.
- Analitzar els resultats i l'impacte dels instruments d'avaluació utilitzats i definir propostes de millora.

El pla de treball dissenyat s'ha organitzat en les quatre fases que es descriuen a continuació:

¹ Els protocols i les rúbriques estan publicades a la col·lecció OMADO (Objectes i materials docents) i RIDOC (Recursos d'Informació per a la Docència). Veure l'apartat de bibliografia.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Primera fase: Determinar les assignatures del grau implicades en el desenvolupament de cadascun dels nivells competencials establerts i establir mecanismes per a la coordinació del professorat i el seguiment de les actuacions docents (primer semestre del curs 2010-2011)

Segona fase: Primera experiència de disseny i aplicació d'instruments d'avaluació (segon semestre del curs 2010-2011)

Tercera fase: Segona experiència de disseny i aplicació d'instruments d'avaluació (primer semestre del curs 2011-2012).

Quarta fase: Anàlisi dels resultats i l'impacte dels instruments d'avaluació utilitzats i definició de propostes de millora (setembre 2011 - juliol de 2012)

Atenent al pla de treball presentat, es va començar per definir les assignatures implicades en el desenvolupament dels tres nivells, els objectius dels quals es descriuen en els protocols de l'alumnat i el professorat i es projecten sobre les rúbriques per avaluar cada nivell. Pel que fa als mecanismes de coordinació, el consell d'estudis va nomenar un coordinador de la competència, amb l'encàrrec de vetllar pel desplegament de la competència i la seva avaluació. En l'etapa actual, en què les experiències de seguiment de les competències transversals tot just s'estan iniciant, el coordinador és responsable de traslladar al professorat de les assignatures implicades quin ha de ser el seu nivell de participació i orientar-los en la definició d'activitats en equip que puguin ser adequades i en l'avaluació del nivell d'assoliment dels objectius. En aquests moments s'està preparant un document per definir el procediment i els mecanismes de coordinació del professorat. L'experiència que es descriu a continuació haurà permès detectar les necessitats de coordinació que han de ser resoltes.

Com estava previst, la segona fase es va desenvolupar durant el segon semestre del curs 2010-2011, període en què es va dur a terme una primera prova pilot per implantar i avaluar la competència en els dos primers nivells. Les assignatures implicades van ser només dues: Economia Política, de primer curs, i Ciència de l'Administració, de segon curs. D'una banda, les assignatures van fer ús dels protocols elaborats per al professorat i l'alumnat i de les rúbriques, i van posar aquests documents a l'abast dels estudiants a través del campus virtual. D'altra banda, es van dissenyar i aplicar uns qüestionaris per avaluar els objectius assolits en el desenvolupament de la competència a les assignatures

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

implicades. Les dades recollides són analitzades en l'apartat que desenvolupa el segon objectiu de la comunicació.

La tercera fase es va desenvolupar durant el primer semestre del curs 2011-2012. En aquest període es tractava, d'una banda, d'implicar la resta d'assignatures compromeses en el desenvolupament de l'experiència, amb docència assignada durant la primera meitat del curs; d'una altra banda, calia analitzar les dades recollides arran de la primera experiència, i valorar així els resultats de l'aplicació de les primeres eines d'avaluació dissenyades. Val a dir que l'experiència ha servit per evidenciar les dificultats d'implicar algunes de les assignatures en el procés, la qual cosa reforça la necessitat d'establir mecanismes adequats de coordinació. D'altra banda, l'explotació de les dades recollides arran dels primers qüestionaris distribuïts en el curs 2010-2011, ha permès introduir-hi millores que seran comentades en el marc del tercer objectiu de la comunicació.

En el moment de redactar aquest document s'està duent a terme la darrera fase del projecte, amb la participació d'assignatures del segon semestre, que utilitzaran els nous qüestionaris dissenyats amb el propòsit de poder-los validar, si escau, abans de donar el projecte per finalitzat.

Segon objectiu: obtenció i anàlisi de les dades

Les dades recollides gràcies als qüestionaris que es van passar als estudiants en la segona fase descrita han estat objecte d'explotació i anàlisi en el primer semestre d'aquest curs 2011-2012.

Es van realitzar dos qüestionaris corresponents a dos primers nivells de treball de la competència. Tots dos qüestionaris van ser elaborats mitjançant l'eina Google Docs i es van posar a disposició dels estudiants a través del campus virtual de les assignatures implicades, mitjançant el recurs d'una "tasca". D'aquesta manera es va voler simplificar el procés de recollida de dades.

A banda dels qüestionaris individuals, es va demanar als grups de treball que elaboressin un breu informe col·lectiu del grup, que recollís una reflexió entre els membres del grup sobre el procés desenvolupat.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Així doncs, comptem amb fins a tres tipus de dades recollides:

Nivell 1: Economia Política: 30 respostes individuals.

- 13 variables ordinals (amb rangs de no més de quatre opcions)
- 2 variables nominals (dicotòmiques).
- 2 variables obertes.

Nivell 2: Ciència de l'Administració: 29 respostes individuals.

- 15 variables ordinals (amb rangs de no més de quatre opcions).
- 5 variables nominals.
- 2 variables obertes.

25 informes de grup corresponents al nivell 1.

De les dades obtingudes se n'ha fet un buidatge estadístic bàsic, que ens permet quantificar i mesurar els conceptes per a cada un dels dos nivells treballats i discutir-ne la utilitat, adequació i necessitats de millora. Seguidament exposem els resultats per cada un dels dos qüestionaris. Posteriorment destaquem les principals febleses detectades, també en relació amb els informes col·lectius i, finalment, explicitem els canvis i les preguntes que hem elaborat pel curs d'enguany.

En el qüestionari que es va passar als estudiants de l'assignatura Economia Política es plantejaven 15 preguntes relacionades amb els aspectes següents: l'organització i la distribució de funcions a l'inici del treball; l'actitud dels membres del grup a l'hora d'assumir responsabilitats i el seu nivell de compromís; l'aprofitament de les reunions; la comunicació entre els membres del grup; la resolució de discrepàncies; el nivell de satisfacció final respecte al procés; el clima de treball i els resultats aconseguits. Es tracta dels principals aspectes previstos en la rúbrica corresponent al primer nivell de desenvolupament de la competència, que haurien d'haver adquirit els estudiants en finalitzar el primer curs.

A continuació es relacionen els resultats de les vuit preguntes que hem considerat més rellevants, ateses les restriccions d'espai d'aquesta comunicació. Aquestes mateixes preguntes són les que trobareu comparades en la taula del següent apartat.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

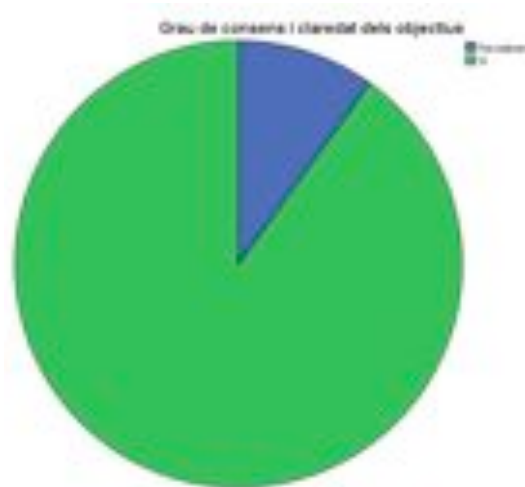

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

En relació amb el primer nivell de la competència els principals resultats foren:

1. Grau de consens i claredat dels objectius:

El **90%** dels enquestats afirma haver establert uns objectius clars i consensuats per a la realització del treball. Alhora, un **10%** dels individus considera que aquest concepte només s'ha assolit parcialment en el seu grup.

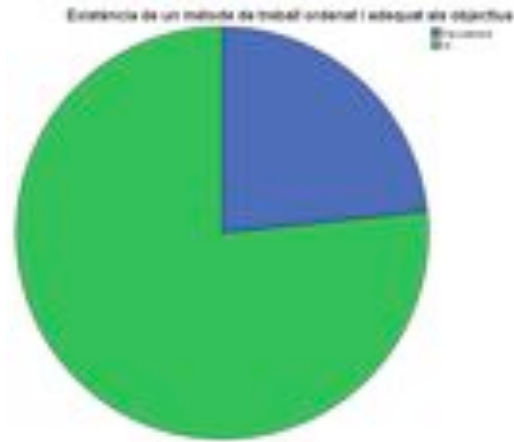

2. Establiment d'un mètode de treball ordenat i adequat als objectius:

Un **76,7%** dels individus enquestats declara que el grup va establir un mètode de treball ordenat i adequat als objectius del treball, mentre que un **23,3%** d'ells considera haver-ho fet només parcialment.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

3. Repartiment de la feina de forma equilibrada:

El repartiment de la feina entre els membres del grup és un element fonamental del treball en equip, fins i tot en el primer nivell de treball de la competència. Doncs bé, aquest s'ha fet de forma equilibrada per un **73,3%** dels enquestats; un **20%** dels individus considera que el repartiment de la feina a dintre del seu grup ha estat parcialment equilibrat. Tan sols un **6,7 %** dels enquestats creu que no ha estat gens equilibrat.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

4. Assistència a les reunions i compliment dels terminis establerts per a la realització del treball:

Un element important es refereix a la logística del grup, en com es va organitzar per fer un seguiment del treball col·lectiu. Si entenem que el treball en grup no és la suma dels individus, establir i respectar espais de treball comú és fonamental. Al respecte, un **70 %** dels enquestats afirma que tots els membres del seu grup han assistit a les reunions de grup i han fet la seva feina en els terminis establerts, mentre que un **26,7%** dels individus afirmen que això només ha estat així per a la majoria dels membres del seu grup. Per una altra banda, només un **3,3%** dels enquestats diuen que, o bé cap o bé la majoria dels membres del seu grup, no ha complert amb les seves responsabilitats dintre del grup (2,8% = no, 1,4% = la majoria, no).

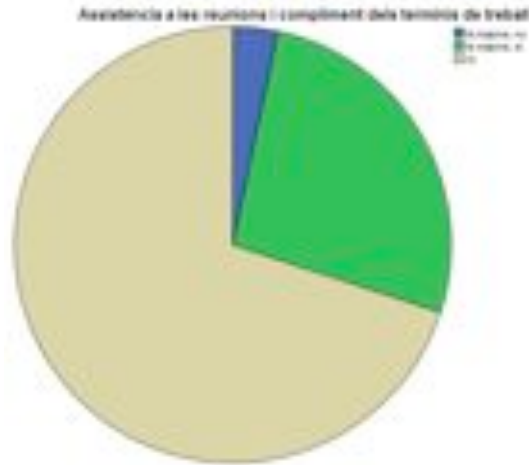
SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

5. Valoració del procés de comunicació en el grup:

Junt amb la col·laboració, la comunicació grupal esdevé un element clau de la coordinació interna del grup. Un **86,7%** dels enquestats considera que la comunicació entre els membres del seu grup ha estat bona, de manera que s'han escoltat les idees de tothom i s'ha mirat d'integrar-les en el procés de realització del treball. Un **10%** dels individus considera que la comunicació entre els membres del seu grup ha estat parcialment bona, mentre que només un **3,3%** del individus de la mostra valora el procés comunicatiu dintre del seu grup com a dolent.

SECRETARIA TÈCNICA

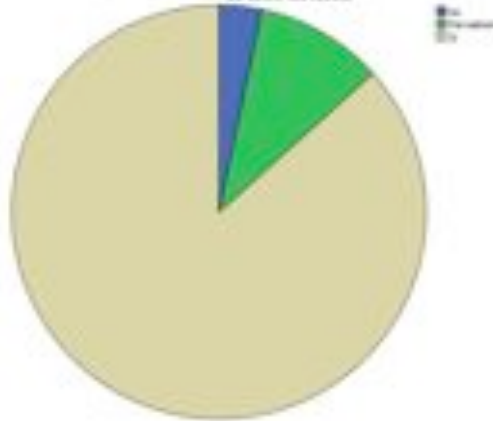
VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

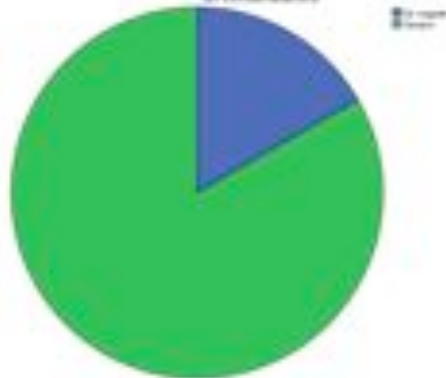
Qualitat del procés de comunicació a dintre del grup: escolta, recollir i integració de totes les idees.

6. Resolució de conflictes dintre del grup:

Un dels principals perills (i reptes) del treball en grup és l'aparició i resolució de conflictes. En aquest sentit, els conflictes i discrepàncies dintre dels grups han estat resolts, segons els alumnes enquestats, sempre mitjançant l'escolta i el consens en un **83,3%** dels casos, mentre que un **16,7%** dels individus afirma que en el seu grup aquest ha sigut el cas només de vegades.

Les discrepàncies han estat resoltes sense conflicte i s'ha aconseguit generalment un consens.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

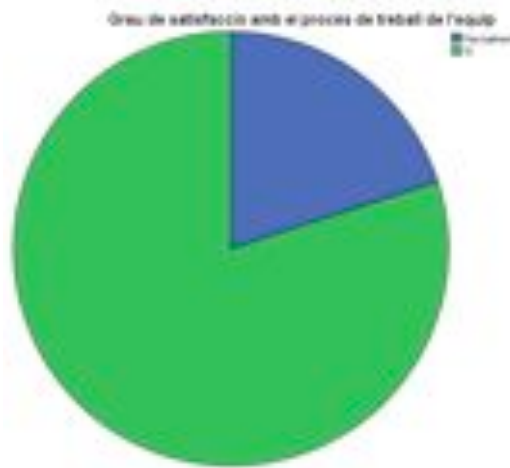
ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

7. Valoració del procés de treball del grup:

El **80%** dels enquestats se sent satisfet amb el procés de treball del seu grup, mentre que un **20%** dels individus es troba només parcialment satisfet amb aquest procés.

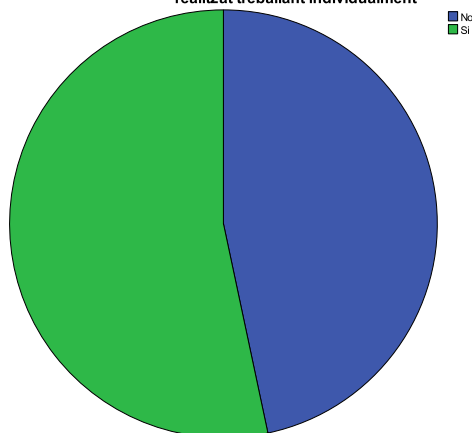
8. Valoració del treball en grup com a eina d'aprenentatge:

El **53,3%** dels enquestats considera que mitjançant la realització d'aquest treball en grup ha realitzat algun tipus d'aprenentatge que no hauria tingut lloc en cas d'haver treballat de forma individual. Alhora, el **46,7 %** dels enquestats considera que hauria après el mateix en cas d'haver treballat de forma individual.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

El treball en equip t'ha permès realitzar uns aprenentatges que no hauries realitzat treballant individualment

Per a l'assignatura Ciència de l'Administració, de segon curs, es va preparar un qüestionari sintetitzant els aspectes corresponents al primer i al segon nivell de desenvolupament de la competència, atès que els indicadors corresponents al primer nivell no havien estat avaluats amb anterioritat. En aquest sentit, es van completar les preguntes del qüestionari del primer nivell amb altres que incidien en: la capacitat d'organització interna del grup, atenent als interessos, habilitats i coneixements de cada membre; la predisposició a compartir informació; la possible valoració, al llarg del procés, de l'eficàcia del funcionament del grup i de la qualitat dels resultats; la formulació o no de propostes de millora. En definitiva, es tractava de constatar si el nivell de col·laboració entre els membres havia experimentat canvis respecte del primer nivell.

1. Grau de consens i claredat dels objectius:

El **79,3%** dels enquestats afirma haver establert uns objectius clars i consensuats per a la realització del treball. Alhora, un **20,7%** dels individus afirma que aquest procés només s'ha donat de forma parcial en el seu grup.

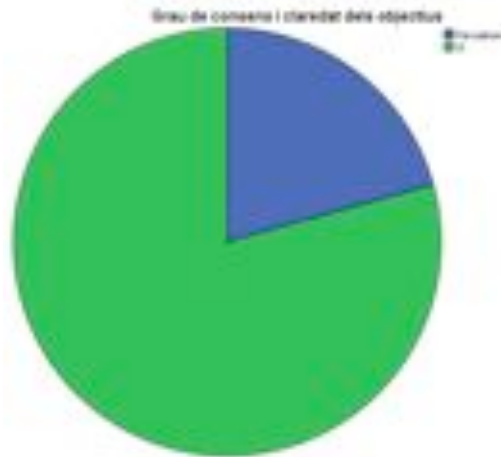
SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

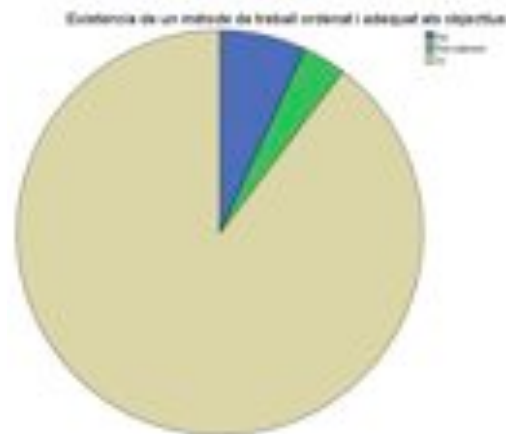

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

2. Establiment d'un mètode de treball ordenat i adequat als objectius:

Un **89,7%** dels individus enquestats considera que van establir un mètode de treball ordenat i adequat als objectius del treball, mentre que només un **3,4%** d'ells considera haver-ho fet només parcialment i un **6,9%** considera que en el seu grup no es va establir un bon mètode de treball.

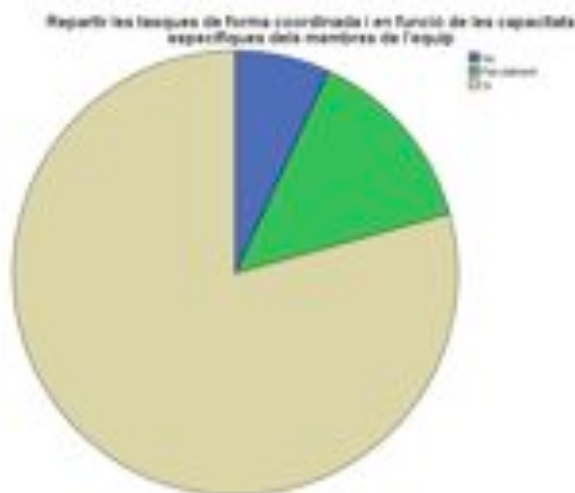
SECRETARIA TÈCNICA
 VII CIDUI
 ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

3. Coordinació de les tasques a realitzar i assignació de les mateixes en funció de les capacitats específiques de cadascú:

El **79,3%** dels enquestats afirma que en el seu grup s'han repartit les tasques de forma coordinada i tenint en compte les habilitats i capacitats específiques dels diferents membres del grup, mentre que un **13,8%** dels individus afirma que el procés de definició i repartició de tasques ha estat així només de forma parcial. Finalment, un **6,9%** dels individus afirmen que aquest procés no s'ha produït en el seu grup.

4. Eficàcia de les reunions de treball del grup:

En un **69%** dels casos les reunions de treball dels grups han estat productives, de manera que s'han respectat els objectius de les reunions i l'atenció s'ha centrat en la discussió d'assumptes relacionats amb el treball i el funcionament dels grups. Per una altra banda, un **27,6%** del enquestats afirma que això només ha estat així parcialment en el seu grup, mentre que només un **3,4%** diu que les reunions del seu grup no han estat gens eficaces.

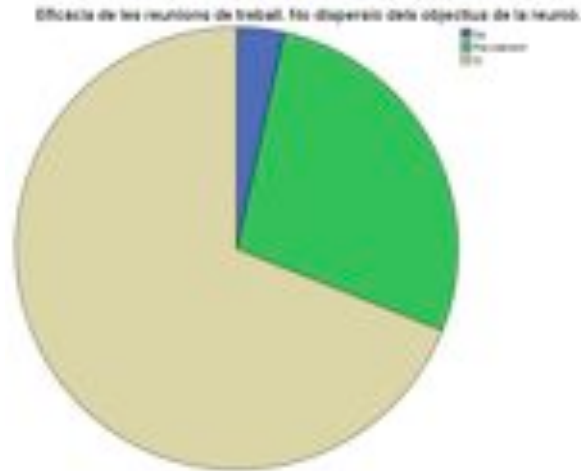
SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

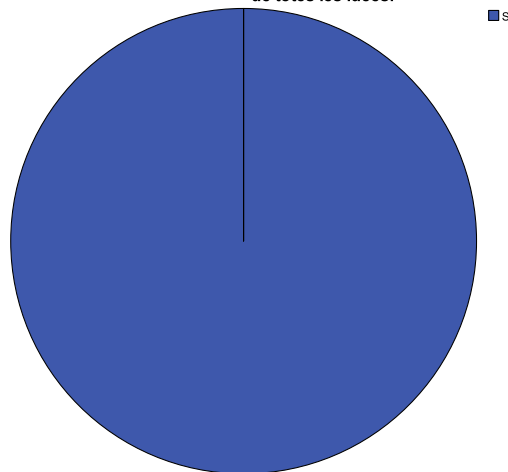
LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

5. Valoració del procés de comunicació a dintre del grup:

El 100% dels enquestats considera que la comunicació entre els membres del seu grup ha estat bona, de manera que s'han escoltat les idees de tothom i s'ha mirat d'integrar-les en el procés de realització del treball.

Qualitat del procés de comunicació a dintre del grup: escolta, recull i integració de totes les idees.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

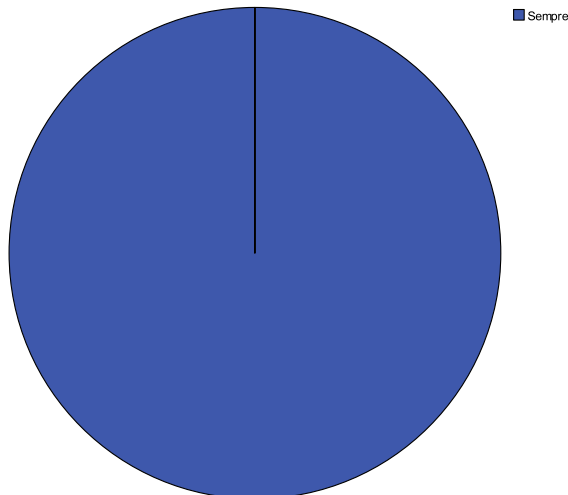

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

6. Resolució de conflictes dintre del grup:

Els conflictes i discrepàncies dintre dels grups han estat resolts sempre mitjançant la escolta i el consens en un **100%** dels casos.

Les discrepàncies han estat resoltes sense conflicte i s'ha aconseguit generar un consens/acord

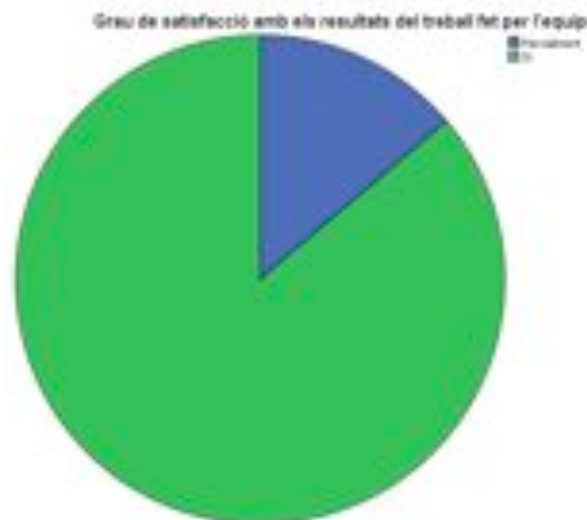

7. Valoració individual dels resultats del treball:

El **86,2%** dels individus se sent satisfet amb els resultats de la feina feta pel seu grup, mentre que un **13,8%** només n'està parcialment satisfet.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

8. Valoració del treball en grup com a eina d'aprenentatge:

El **44,8%** dels enquestats considera que mitjançant la realització d'aquest treball en grup ha realitzat algun tipus d'aprenentatge que no hauria tingut lloc en cas d'haver treballat de forma individual. Alhora, el **55,2%** dels enquestats considera que hauria après el mateix en cas d'haver treballat de forma individual.

SECRETARIA TÈCNICA

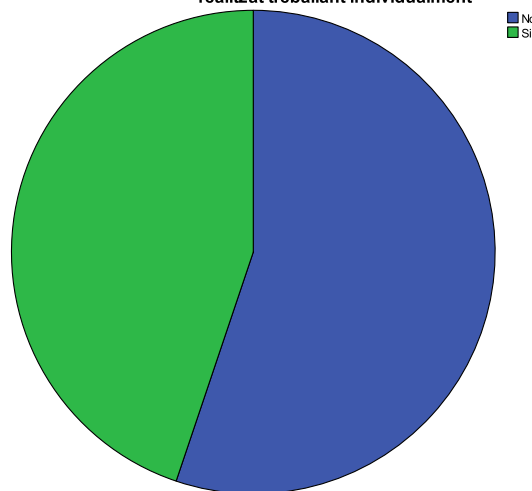
VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

El treball en equip t'ha permès realitzar uns aprenentatges que no hauries realitzat treballant individualment

Tercer objectiu: elements d'anàlisi que van fer replantejar la utilitat i el disseny del qüestionari

Hem resumit en el següent quadre les principals comparacions de les preguntes que eren iguals o molt semblants per a cadascun dels nivells.

Pregunta	Primer nivell	Segon nivell
A l'inici del treball, us heu posat d'acord sobre els objectius a aconseguir i us ha quedat clar el que realment havíeu de fer?	Sí - 90%	Sí - 80%
Heu establert un mètode de treball ordenat que us ha permès rendibilitzar el temps i avançar sense desviar-vos dels objectius?	Sí - 76.7%	Sí - 89.7%
Us heu repartit la feina de forma equilibrada, evitant que el pes del treball recaigués sobre una o unes quantes persones?	Sí - 73%	Sí - 80%

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Heu aprofitat les reunions, sense dispersar-vos ni desaprofitar el temps parlant de coses que no tenien res a veure amb el treball de l'equip?	Sí – 70%	Sí – 69%
Hi ha hagut una bona comunicació entre els membres de l'equip, s'han escoltat les idees de tothom, i s'ha procurat recollir i integrar totes les opinions?	Sí – 86%	Sí – 100%
Els moments de discrepància s'han superat sense tensions i no hi ha hagut problemes per arribar a acords?	Sí – 83%	Sí – 100%
En general, et sents satisfet del procés de treball que heu portat a terme?	Sí – 80%	Sí – 86.2%
Et sembla que el treball en equip t'ha permès realitzar uns aprenentatges que no hauries realitzat treballant individualment?	Sí – 53.3%	Sí – 44.8%

De conjunt, sobta que els resultats de la darrera pregunta, d'abast més global, trenquen amb la tònica tan favorable de les preguntes anteriors. Aquesta valoració tan dissonant respecte de la resta de preguntes ens va fer dubtar de la validesa del qüestionari dissenyat com a eina adequada d'avaluació.

D'altra banda, després del buidatge dels qüestionaris es van comparar les respostes individuals amb els informes col·lectius. Aquest exercici va posar de manifest inconsistències importants en les respostes donades pels membres d'alguns grups. D'alguns dels informes col·lectius se'n desprenia que la col·laboració i desenvolupament del treball en equip havia estat força més problemàtica del que es desprenia dels resultats dels qüestionaris individuals.

Davant la manca de confiança en la fiabilitat dels resultats, es va decidir replantejar les preguntes del qüestionari, en el sentit següent:

- Millorar l'enfocament de les preguntes mitjançant la modificació del seu plantejament i les possibilitats de resposta. Respostes ordinals del tipus “molt, una

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

mica, gens” van ser reemplaçades per respostes del tipus “de 1 a 10, essent 1 gens d’acord i 10 totalment d’acord, quant està d’acord amb les següents afirmacions: ...”. Les respostes d’escala 1-10 han de permetre una millor interpretació i comparació de les dades, ja que permetrà treure les mitjanes aritmètiques de manera directa i establir comparacions en el temps i entre nivells (per a les preguntes comunes).

- Afegir variables de tall/control per poder fer anàlisis bivariants més acurades i relacionant variables clau, determinades prèviament.
- Formular de la mateixa manera les preguntes que són comunes als tres nivells, per facilitar l’anàlisi de l’evolució entre nivells.
- Afegir algunes preguntes de valoració del professorat, absents en els qüestionaris anteriors.

Amb aquests criteris s’han refet els qüestionaris corresponents al primer i segon nivell, i s’ha elaborat de bell nou un qüestionari per al tercer nivell.

Aquestes modificacions han estat testades experimentalment amb el grup de tercer curs de grau de GAP, en les assignatures Polítiques Públiques² i Activitat Administrativa.

Els nous qüestionaris s’han construït utilitzant el recurs base de dades del Moodle, amb l’objectiu de facilitar el procés de resposta dels estudiants i la recollida i explotació de les dades a través del campus virtual de l’assignatura.

Tot seguit es presenten els continguts corresponents al qüestionari per avaluar la competència en el seu primer nivell. El que es visualitza no és pròpiament el qüestionari, ja que no és possible reproduir en l’espai de la comunicació el format i la diversitat d’opcions que permet l’eina dissenyada.

² Una primera presentació de l’experiència en el marc d’aquesta assignatura s’ha presentat al Congrés Internacional INTED 2012, amb el paper de la Dra. Anna Palau titulat “Fostering teamwork: an experience through analysis of ‘convinced’ and ‘skeptical’ frames on climate change in the context of public policies studies”.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Dades identificatives

Gènere:

Any de naixement (quatre xifres):

Nombre de vegades que has cursat l'assignatura:

Tipus de matrícula:

Nombre de membres del teu equip de treball:

Qüestionari

1. *Abans de començar l'activitat de treball en equip, el professor o la professora us ha explicat què significa treballar de forma col·laborativa?*

Sí

No

2. *Com s'han configurat els equips de treball?*

Els equips de treball han estat configurats pel professor o la professora.

Els/les estudiants ens hem pogut agrupar lliurement per formar els equips.

Els/les estudiants ens hem agrupat tenint en compte, a més del nombre de membres de l'equip, altres condicions establertes pel professor o la professora.

3. *Indica quin és el teu grau d'acord amb les afirmacions que tens a continuació tot seleccionant en la pestanya desplegable la puntuació que, en cada cas, creguis convenient (1 = gens d'acord / 10 = completament d'acord).*

Les orientacions que el professor o la professora ens ha donat sobre el procés de treball en equip han estat clares i suficients.

El professor o la professora ha fet un seguiment sistemàtic de la feina de l'equip.

A l'inici del treball, tots els membres de l'equip hem interpretat de la mateixa manera els objectius a aconseguir.

Les funcions i les tasques assignades a cada membre de l'equip han estat sempre clares.

Hem establert un mètode de treball ordenat que ens ha permès rendibilitzar el temps i avançar sense desviar-nos dels objectius.

4. *Heu repartit la feina de forma equilibrada entre tots els membres de l'equip?*

Sí, tots els membres de l'equip hem assumit un volum de feina similar.

Un o uns quants membres de l'equip han assumit el pes del treball, però la resta hi ha col·laborat de forma acceptable.

No, alguns membres del grup s'han inhibit i han aportat poc a la feina de l'equip.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

5. Indica quin és el teu grau d'acord amb les afirmacions que tens a continuació tot seleccionant en la pestanya desplegable la puntuació que, en cada cas, creguis convenient (1 = gens d'acord / 10 = completament d'acord).

Tots els membres de l'equip hem assumit les normes establertes i la part de responsabilitat que ens tocava.
Tots els membres de l'equip hem assistit a les reunions programades.
Tots els membres de l'equip hem fet la feina en els terminis previstos.

6. Com valoraries les reunions?

En general, les reunions han estat profitoses i han servit per avançar en la feina.
En ocasions, ens hem dispersat una mica i ens ha costat aprofitar el temps.
Ens ha costat molt centrar-nos en la feina i rendibilitzar el temps.

7. Indica quin és el teu grau d'acord amb les afirmacions que tens a continuació tot seleccionant en la pestanya desplegable la puntuació que, en cada cas, creguis convenient (1 = gens d'acord / 10 = completament d'acord).

La comunicació entre els membres de l'equip ha estat bona.
En les discussions i els debats s'han escoltat les idees de tots els membres de l'equip, i s'ha procurat recollir i integrar totes les opinions.

8. Tots els membres de l'equip han participat en les discussions i els debats?

Sí. En general, tots els membres de l'equip han participat en les discussions aportant idees i punts de vista.
Un o alguns membres de l'equip han monopolitzat les reunions.
Un o alguns membres de l'equip gairebé no han intervingut en les discussions i els debats.

9. Indica quin és el teu grau d'acord amb l'afirmació que tens a continuació tot seleccionant en la pestanya desplegable la puntuació que creguis convenient (1 = gens d'acord / 10 = completament d'acord).

Els moments de discrepància s'han superat sense tensions i no hi ha hagut problemes per arribar a acords.

10. Tots els membres de l'equip han assumit el treball col·lectiu com a propi?

Sí, tots.
La major part, sí.
Ha estat molt complicat que tots els membres de l'equip assumíssim la totalitat del treball col·lectiu.
En general, els membres de l'equip només s'han responsabilitzat de la seva part del treball.

11. Indica quin és el teu grau d'acord amb les afirmacions que tens a continuació tot seleccionant en la pestanya desplegable la puntuació que, en cada cas, creguis convenient (1 = gens d'acord / 10 = completament d'acord).

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

És important que hi hagi algú que assumeixi la coordinació de l'equip.
Em sento satisfet del procés de treball que hem portat a terme.
Em sento satisfet del clima que s'ha generat dins de l'equip i de les relacions que s'han establert entre els seus membres.
En general, em sento satisfet dels resultats aconseguits.

12. Et sembla que el treball en equip t'ha permès realitzar uns aprenentatges que no hauries realitzat treballant individualment?

Sí
No

En cas que hagi respost afirmativament la pregunta anterior, digues quins són aquests aprenentatges.

c) Resultats i/o conclusions

Del projecte desenvolupat se'n poden extreure les següents reflexions:

En primer lloc, la valoració que fem els membres de l'equip de la metodologia definida per a la planificació, desenvolupament i avaluació de la competència transversal de treball en equip, és prou satisfactòria. En aquest sentit hem començat ja a treballar en la competència de capacitat d'aprenentatge, seguint el mateix procediment, que pensem que pot ser extrapolable per a qualsevol competència i per a qualsevol ensenyament. Resumint, es tractaria de seguir les fases següents: 1) descripció de la competència i definició dels objectius a assolir de manera progressiva al llarg dels cursos del grau; 2) elaboració d'un document d'orientacions adreçat al professorat i d'un altre adreçat a l'alumnat; 3) elaboració de les rúbriques d'avaluació, d'acord amb els objectius; 4) disseny d'instruments adequats d'avaluació; 5) identificació de les assignatures de titulació implicades en el desenvolupament de la competència; i 6) disseny i activació de mecanismes de coordinació i seguiment.

En segon lloc, cal assenyalar que l'experiència desenvolupada ha posat de manifest les dificultats relacionades amb la coordinació. Especialment en aquest curs 2011-2012, en què estava prevista la participació del total d'assignatures del grau implicades en el desenvolupament de la competència, s'ha comprovat que no sempre és fàcil comptar amb

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

la col·laboració i el compromís del professorat afectat. Des d'aquest punt de vista, caldrà esperar que es vagi assumint i consolidant el canvi de cultura docent que suposa l'aprenentatge basat en competències. Els responsables de l'organització de la docència hauran de jugar en aquest sentit un rol important per comunicar al professorat la necessitat de contribuir a l'avenç progressiu del procés.

En darrer lloc, i des de la perspectiva específica de l'avaluació, cal destacar que l'experiència desenvolupada ha permès elaborar instruments d'avaluació que poden ser útils per comprovar el nivell d'assoliment dels objectius que concorren en la competència, sens perjudici de la possibilitat de continuar treballant en la seva millora. Amb els qüestionaris definits, el professorat ha de poder comptar amb informació per valorar si cada estudiant ha desenvolupat o no la competència en el nivell corresponent. No obstant, s'observa que existeix un tema important pendent de resoldre a nivell de la institució en el seu conjunt. Ens referim a la necessitat d'habilitar els mecanismes i procediments que permetin registrar en l'expedient de l'alumnat els avenços en el desenvolupament de les competències transversals. Fins que aquests mecanismes no estiguin habilitats no es veu com es podrà deixar constància de la tasca feta des de cada assignatura, i no ens sembla adequat, com a solució, buscar aquests mecanismes des del marc de la titulació.

8. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

BAIN, K. (2006). *El que fan els millors professors universitaris*. València: Universitat de València.

BARKLEY, E.F.; CROSS, K.P.; MAJOR, C.H. (2007): *Técnicas de aprendizaje colaborativo: manual para el profesorado universitario*. Madrid: Morata

BLAKE, R. R.; MOUTON, J. S.; ALLEN, R. L. (1991) *El trabajo en equipo. Qué es y cómo se hace*. Bilbao: Ediciones Deusto.

CABRERA, A. F.; CRISSMAN, J. L.; BERNAL, E. M.; NORA, A.; TERENCEZINI, P. T.; PASCARELLA, E. T.: "Collaborative Learning: Its Impact on College Students' Development and Diversity", en *J. Coll. Stud. Development* 2002, 43(1).

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

DE MIGUEL DÍAZ, MARIO (Dir.): *Modalidades de enseñanza centradas en el desarrollo de competencias*. MEC y Universidad de Oviedo, diciembre de 2005.

FELDER, R. M.; BRENT, R.: “Cooperative learning”, en Mabrouk, P. A. (Ed.): *Active learning models from the analytical sciences*, ACS Symposium Series 970, Chapter 4. Washington DC, 2007.

JOHNSON, D. W.; JOHNSON, R.T. y HOLUBEC. E.J.: *El aprendizaje cooperativo en el aula*. Paidós, Buenos Aires, 1999.

JOHNSON, D. W.; JOHNSON, R. T.; STANNE, M. E. *Cooperative Learning Methods: A meta-analysis*. University of Minnesota, Minneapolis: Cooperative Learning Center, 2000; <http://www.co-operation.org/pages/cl-methods.html>

KAUFMAN, D. B.; FELDER, R. M.; FULLER, H.: “Accounting for Individual Effort in Cooperative Learning Teams”, en J. Engr. Education 2000, 89. <http://www.ncsu.edu/felder-public/Papers/Kaufmanpap.pdf>

PRIETO, L. (2007): *Aprendizaje cooperativo*. Madrid: PPC

PRIETO, L. (coord) (2008): *La enseñanza universitaria centrada en el aprendizaje*. Barcelona: Octaedro/ICE-UB Col. Educación Universitaria

SOLE, M. (coord); CASANELLAS, M.; COLLADO, A.; PEREZ MONEO, M.; SAYOS, R. (2011): *Treball en equip. Indicacions per al desenvolupament i avaluació de la competència genèrica al grau de Gestió i Administració Pública*. Publicat al Dipòsit Digital de la UB a la col·lecció OMADO (Objectes i materials docents) i RIDOC (Recursos d'Informació per a la Docència) <http://hdl.handle.net/2445/16222>

SOLE, M. (coord); CASANELLAS, M.; COLLADO, A.; PEREZ MONEO, M.; SAYOS, R. (2011): *Treball en equip. Indicacions adreçades a l'alumnat per adquirir la competència en el grau de Gestió i Administració Pública*. Publicat al Dipòsit Digital de la UB a la col·lecció OMADO (Objectes i materials docents) i RIDOC (Recursos d'Informació per a la Docència) <http://hdl.handle.net/2445/16264>

SOLE, M. (coord); CASANELLAS, M.; COLLADO, A.; PEREZ MONEO, M.; SAYOS, R. (2011): *Rúbriques per a la valoració del treball en equip*. Publicat al Dipòsit Digital de la

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

UB a la col·lecció OMADO (Objectes i materials docents) i RIDOC (Recursos d'Informació per a la Docència) <http://hdl.handle.net/2445/16265>

VILLA, Aurelio; POBRETE, Manuel (2007) *Aprendizaje basado en competencias. Una propuesta para la evaluación de las competencias genéricas*. Bilbao: Universidad de Deusto.

ZABALA, Antoni; ARNAU, Laia (2007) *Cómo aprender y enseñar competencias. 11 ideas clave*. Barcelona: Graó.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2